

the game of a professional actor, as a material of live communication between him and the audience, allowing you to feel all the nuances of the action. Scientific novelty lies in the study of the degeneration and development of acting skills against the backdrop of a developing age of technology and the introduction of innovative special effects. As a result, the fact that innovative technologies should help the viewer understand the essence of the production is highlighted and characterized, and the actor's skill should be directed towards the universal values of the viewer.

Keywords: theater, theatrical art, actor, director, performance, creativity, new technologies, emotion, acting, stage art.

Редакцияға 03.06.2020 қабылданды

FTAХР 14.35.07

Ә.Т. ИСАЛИЕВ¹, А.Б. АБАКАЕВА¹, А.Н. КАРЫМБАЕВА¹

*¹Т.Қ. Жүргенов атындағы Қазақ ұлттық өнер академиясы
(Алматы, Қазақстан), galikman@mail.ru; assel-almaty1979@mail.ru;
na-aa@mail.ruhttps://doi.org/10.51889/2020-3.2077-6861.32*

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ СПОРТТЫҚ-БАЛ БИІНІҢ ДАМУЫНЫҢ НЕГІЗГІ КЕЗЕҢДЕРІ МЕН БАҒЫТТАРЫ (1968-1988 жж. кезеңі)

Аңдатпа

Мақалада Қазақстан Республикасындағы спорттық-бал биінің дамуының негізгі кезеңдері мен бағыттары сипатталған. Деректерді хронологиялық әдіс арқылы көрсету таңдалған, өйткені бұл спорттық-бал биі жаттықтырушыларының педагогикалық іс-әрекеті мен қалыптасуының динамикасын бақылауға мүмкіндік береді. Отандық спорттық-бал билерінің қалыптасуы мен дамуының негізгі екі кезеңі келтірілген. Леонид Петрович Векшин, Валентина Васильевна Евсеева, Валерий Валентинович Анцышкин секілді қайраткерлердің Республикамыздағы спорттық-бал билерінің дамуына қосқан үлестері баяндалған. Елімізде алғашқы еуропалық және латын американдық билер мектептерінің, спорттық-би клубтарының ашылуы және осы билер бойынша алғашқы жарыстарының өткізілуі белгіленген. Қазақстанда спорттық биді дамытуға көмектескен шетелдік мамандардың есімдері келтірілген. КСРО кезіндегі спорттық-бал билерінің қандай қиындықтармен кездесуі сипатталған. «Радуга» спорттық-би клубының қалыптасуы туралы деректер келтірілген.

Түйін сөздер: спорттық-бал биі; хореография; кезең; спорттық-би клубы; «Радуга».

Кіріспе. Мақала тақырыбының өзектілігі соңғы жылдардағы белгілі бір жетістіктерге қарамастан, қазіргі уақытта спорттық-бал биі мұғалімдер мен жаттықтырушылардың алдында жинақталған педагогикалық тәжірибені жалпылау және талқылау міндетін қоятындығына байланысты. Спорттық-бал бидегі жаттықтырушылардың педагогикалық іс-әрекеті мен педагогикалық қызметінің негізгі кезеңдерін тарихи тұрғыдан зерделеу қажеттілігі болғандықтан, біз бұл мәселеге бет бұрдық. Мақалада келтірілген фактография «Спорттық бал биі педагогикасы» мамандығының студенттері үшін дәріс курсы дайындауға және толықтыруға ғылыми

қызығушылық тудырады. Сондай-ақ, жүйелі материалды зерттеушілер таңдалған ғылыми мәселелерді кең аспектіде одан әрі дамыту үшін қолдана алады.

Спорттық-бал биін еденде дамыту процесінде екі негізгі кезеңге бөлуге болады. Әрине, мұндай грация (кез-келген периодтау сияқты) белгілі бір дәрежеде шартты: бал биі эволюциялық жолмен дамыды, және көбінесе жаңа тенденция бастапқы кездейсоқ құбылыстың өзіндік түрі ретінде пайда болды, ол бірінші кезекте даму векторына мүлдем сәйкес келмеді. Өз уақытынан едәуір бұрын, ол ұзақ уақыт бойына оқшауланған факт, прецедент болып қала

берді және көптеген жылдардан кейін оның әлеуетін одан әрі дамыту үшін жағдай туды. Сондықтан, спорттық-бал биін дамытуды ұсыну кезеңі ретінде критерийлер ретінде ең айқын және дәйекті трендтер таңдалды.

Зерттеу әдістері мен қалыптасу кезеңдері. Бірінші кезеңді (1968-1978 жж.) бал биінің пайда болуы мен қалыптасу кезеңі деп анықтауға болады. 1966 жылы Алматы қаласында жаңа үй құрылысы комбинатының Мәдениет сарайы («АДК») ашылды. Оның алдында бал билері клубы жұмыс істеді. Бұл үйірменің бастауында кім тұр деген сұраққа жауап беру мүмкін емес, өйткені мұғалімдер мен жаттықтырушылардың жұмысы туралы жазбалар іс жүзінде жоқ, өкінішке орай, көптеген нәрселер қайтарымсыз жоғалып кетті және кейбір оқиғалар Леонид Петрович Векшин, Валентина Васильевна Евсеева, Галина Дмитриевна Зайдентрумф секілді мұғалімдерінен еске түсірулеріне сәйкес қалпына келтірілді. Барлығы қалпына келтірілмеген, бұл Республикада спорттық-бал билерінің даму тарихының алғашқы кезеңдеріне қатысты материалдың үзіндісін түсіндіреді. Сонымен бірге, осы зерттеудің мақсаттарын іске асыру үшін салыстырмалы талдау жүргізу қажет, атап айтқанда: КСРО-да спорттық-бал билерінің қалыптасуы мен дамуы, өйткені Қазақстан посткеңестік кеңістіктегі одақтас республикалардың бірі болды. Сондықтан қалыптасу кезеңдері мен оның бағыттары одақтас республикалардың аумағында бал билерін ұйымдастырудың жалпы принциптері мен тәсілдеріне байланысты болды [1].

Өткен ғасырдың 30-жылдарында Еуропада бал билері күшті позицияға ие болғаны белгілі – әр түрлі елдердің ашық чемпионаттары жүйелі түрде өткізіліп отырды, ресми жарыстар – Еуропа және әлем чемпионаттары. Болашаққа көз жүгіртсек, КСРО-да 70-ші жылдарға дейін Батыста сияқты әуесқойлар мен кәсіпқойларға бөлу болмаған. Бірақ халықтың бал билеріне деген қызығушылығы өте жоғары болды. Бастапқы кезеңде бал билерімен негізінен мектептен немесе жұмыстан кейін еденге шыққан жастар мен зиялылар айналысқан.

Жас шектеуі болған жоқ. Бал биі ресми түрде 60-жылдардың аяғында дами бастағанына қарамастан, ұқсас кезең Қазақстанда да өтті.

Зерттеу көрсеткендей, Алматыда «АДК» Мәдениет сарайы ашылғаннан кейін, бірнеше айдан кейін бал билері сабақтарында би жұбы – Леонид пен Инесса Векшиндар пайда болды. Леонид Векшин Рига авиациялық институтын бітіргеннен кейін жұбайы Инесса Векшинамен бірге туған Алматыға оралды.

1968 жылдың 13 қазанында Леонид пен Инесса Векшиндар «АДК» Мәдениет сарайында еуропалық және латын американдық билер мектебін ашты. Осылайша республикада спорттық бидің бірінші тобы дүниеге келді. Бұл отандық хореографиялық мәдениеті тарихында жаңа құбылыс болды - аренада хореографияның бір түрі – спорттық-бал биі пайда болды. Векшиндар спорттық бидің болашақ табысының кілті, ең алдымен, оған кадрларды даярлауға байланысты екенін түсініп, оқу процесін ұйымдастыруда және оған билейтін жұптарды таңдауда белсенді қатыса бастайды. Векшиндардың педагогикалық жұмысындағы қағидалардың бірі стандартталған қимылдар мен байланыстарды үйрену принципі болды. Жас мамандар бірдеңке жаңа ойлап табуға тырыспады, негізгі міндетіне зиян келтірмеді. Олар еуропалық және латынамерикалық билердің бірыңғай бағдарламасын қатаң ұстанды [2].

Республикада Алма-Ата бишілерінің «ісінің» ізбасарлары, «стандарт» пен «латина» жақтаушылары пайда болды. Валерий мен Ольга Анцышкиндер өздерінің белсенді қызметін Қарағандыда бастады, олар 1970-ші жылдардың басында Кеншілер Мәдениет үйінде Бал-би ансамблін (кейіннен «Халық» атағына ие болды) құрды. Валерий мен Ольга Анцышкиндер Ленинградтан келген Александр Александровтан би билеуді үйренген. Бұл топқа Татьяна Тихонова, Валентина Суханова, Александр Бондаренко да қатысты.

Анцышкиндардың ұжымы негізгі және дайындық топтарына бөлінді. Олар кеңестік бағдарламаның билерімен, еуропалық, формейшн, диско және жеке, кейіннен латын америка билерімен айналысты [3, С.10, 14, 24.].

Олармен танымал халықаралық дәрежедегі бишілер, Еуропа билерінен КСРО-ның бұрынғы чемпиондары Станислав пен Людмила Поповтар, Мәскеуден Петр мен Алла Чеботаревтар, Ленинградтан Юрий және Ольга Симоновтар өздерінің тәжірибесін және педагогикалық атқарымдарын жаңадан бал биінен бастаушыларға өткізген.

1977 жылы Шымкент қаласында ерлі-зайыптылар Дмитрий мен Ольга Шуть «Дуэт» би клубын ашады. Олардың ұжымын Станислав пен Людмила Поповтар қадағалайды, олар Шымкент қаласында бал билерін дамытуға білікті көмек көрсетті. Поповтардың арқасында Шымкентке көптеген танымал дуэттер мен тәлімгерлер келді: Юрате және Чесловас Норвайша, Юрий және Ольга Симоновтар, Алла және Петр Чеботаревтар, Талат және Марина Тарсиновтар, Елена және Владимир Колобовтар және т.б. – бұл Қазақстанның оңтүстігінде де, республикада да спорттық биді дамытуға көмектескен шеберлердің толық тізімі емес [4]. Шуть оқушыларының арасында Ким Игорь да бар, ол кейінірек Қазақстан Республикасындағы Бал би ассоциациясын ұйымдастырушылардың бірі болды.

Дәл сол жылдары Жамбылда (қазіргі Тараз қ.) бал билері белсенді дами бастады. П.И. Якимов және оның жұбайының жетекшілігімен «Талисман» спорттық-би клубы ашылды. Якимовтардың оқушыларының арасында Музафьяров Юрий мен Юлия (қазіргі таңда Грецияда жұмыс істейді), Төребек (Кожмамбет) Аида және Светлана, Мирхамит Қуат болды. Кейін Якимовтар Ресейге жұмыс істеуге кетті.

Осылайша, 1968-1978 жылдар аралығында республикада алғашқы спорттық би үйірмелері ашылды, олар жылдан жылға орындаушылық шеберліктің дамуына ықпал етті. Даму векторының көрсеткіші болып Алматыда ұйымдастырылған жарыстар (қалалық деңгейден республикалық деңгейге дейін), (1969 ж. 27 сәуірде 1-ші конкурс) және Шымкентте (1-ші республикалық конкурс, 1970 жылдың

желтоқсаны) өтті, ал 10 жылдан кейін балдық билерді бүкіл Республика биледі [5].

Бұл кезеңдегі маңызды сәт, мамандандырылған оқу орындарындағы пән ретінде бал билерін зерттеуде алғашқы қадам жасалды. Дәлірек айтсақ, А. Селезнев атындағы Алматы хореографиялық училищесінде.

Бал биі дамуының **екінші кезеңі** келесі онжылдықты қамтиды (1978-88 жж.). Тек Қазақстанның ғана емес, бүкіл Кеңес Одағының идеологтары кеңес жастары үшін спорттық-бал билерін үйрену – әуес іс деп санайды. Бірте-бірте бал билері саласындағы қайраткерлер үнемі идеологиялық кедергілерді жеңіп, «жер астынан» шықты. Ресми құжаттарда «стандарт» бойынша жарыстарға деген құлшыныс пайда болып, «стандартқа» курс би әуесқойларының тар шеңберіне арналған курс болып табылады, бұл жаппай бал билерінің мүдделерін толығымен ескермеу болып табылады және бұл отандық хореографияның, отандық мектебінің дамуына тежегіш» деп айтылған [6].

Соған қарамастан, советтік жұптар социалистік елдердегі халықаралық турнирлерге қатыса бастады. 1980 жылдардың аяғы – 1990 жылдардың басында елдің ең жақсы жұптары ресми әуесқойлық және кәсіби турнирлерде (St, La және 10 бидегі әлем және Еуропа чемпионаттары) КСРО атынан үнемі қатыса бастайды. 1980 жылдары посткеңестік кеңістіктегі елдерде болған бал билерінің ұйымдастырушылық құрылымын қалыптастыру процесі бүгінгі күнге дейін жалғасып келеді [7]. Бұл клубтық жүйеге негізделген: топтық, жеке сабақтар; семинарлар мен шеберлік сыныптары.

1988 жылы Кәсіби орындаушылар мен бал биі мұғалімдерінің қауым-дастығы (АПИ-УБТ) және Бал биі қауымдастығы (КСРО ББК) құрылды [8]. Сол жылы Қазақстанда Республикалық бал билер қауымдастығы, кейіннен ҚР Спорттық би федерациясы құрылды. Алғашқы президент - жиырма жыл бойы осы ұйымның жетекшісі болған Валерий Валентинович Анцышкин.

Спорттық-бал би қайраткерлерінің қосқан үлесі

Қайраткерлер	Бал биінің қалыптасуы мен дамуына үлес қосуы	Ескерту
<i>Қазақстандағы қызмет ету кезеңі 1968-2010 жж.</i>		
Леонид Петрович және Лия Павловна Векшиндар	<p>Қазақстандағы бал биінің негізін қалаушылар;</p> <p>– Алғаш рет олар бал биін пән ретінде Алматы қаласының №1 орта мектебінде енгізді.</p> <p>– Алғаш рет спорттық-бал биі арнайы білім беру мекемесінде пән ретінде енгізілді – А.Селезнев атындағы Алматы хореографиялық училищесі.</p> <p>– Спорттық-бал биі бірінші рет пән ретінде жоғары оқу орнында енгізілді - ҚазҚызПИ, кейін Жоғары хореография мектебі.</p>	<p>«АДК» МС, Алматы, 1968 ж.</p> <p>1971 ж.</p> <p>1970 жылдардың ортасы. Сол кезде АХУ директоры С.И. Кушербаева болған</p> <p>1987 ж. Пәнді енгізуге бастамашы болған Д.Т. Әбіров. Жоғары хореография мектебі – қазіргі Т.Қ. Жүргенов атындағы ҚазҰӨА-ның «Хореография» факультеті,</p> <p>1994 ж.</p>
<i>Қазақстандағы қызмет ету кезеңі 1970 ж.-дан бастап - 2008 жылға дейін</i>		
Анцышкин Валерий Валентинович	<p>В.В. Анцышкиннің «Бал биінің ансамблі» ұжымына алғаш рет «Халық» атағы берілді.</p> <p>– Алғашқы боп жеке сабақтарды енгізді.</p> <p>– Қазақстан Республикасы Спорттық би федерациясының бірінші президенті.</p>	<p>Қарағанды,</p> <p>1970 жылдардың ортасы</p> <p>1988 ж.</p>
Евсеева Валентина Васильевна	<p>– «Радуга» спорттық-би клубын құрды, ол Қазақстан Республикасында бал биінің дамуына үлкен үлес қосты.</p> <p>– Алматы қалалық спорттық би федерациясының президенті болып сайланды.</p> <p>– «Білім беру ісінің үздігі» төсбелгісімен марапатталған.</p> <p>– Алматы облысы спорттық би федерациясының президенті болып тағайындалды.</p> <p>– Астанадағы мектеп оқушыларының Спартакиадасында спорттық бидегі ең жақсы жаттықтырушы ретінде құрметті дипломмен марапатталды .</p> <p>– Алғаш рет Т.Қ. Жүргенов атындағы ҚазҰӨА-да «Спорттық-бал билерін оқытудың теориясы мен әдістемесі» атты сабақты енгізді.</p> <p>– Т.Қ. Жүргенов атындағы ҚазҰӨА-ның «Құрметті профессоры» атағы берілді.</p>	<p>Алматы, 1980 ж.</p> <p>1997 ж.</p> <p>1997 ж.</p> <p>1999 ж.</p> <p>2001 ж.</p> <p>2001 ж.</p> <p>2012 ж.</p>

Пікірталас пен нәтижелері. Ресейдегі бал билерінің шеберлерімен қатар спорттық-бал биі Қазақстандағы әуесқойлар арасында белсенді дами бастады. Республикада бал билерінің дамуына Валентина Васильевна Евсеева үлкен үлес қосты. Ол Ленинград жоғары кәсіподақтар мектебін, хореография факультетін бітірген, әрі қарай Н. Крупская атындағы Ленинград мемлекеттік мәдениет институтында және Мәскеудегі халықтық өнер университетінде біліктілігін арттырған тәжірибелі маман еді [9]. Сонымен қатар, ұйымдастырушылық тәжірибесі бар еді – Омбы авиациялық зауыттың Мәдениет сарайының басшылығы.

1980 жылы орындаушылық шеберлікті жетілдіру мақсатында В.В. Евсеева Алматы қаласында Пионерлер мен оқушылар сарайында «Радуга» спорттық-би клубын ашты. «Радуга» ұжымы 16 топтан тұрды, оларды 12 жаттықтырушы оқытады. Оқыту бағдарламасына еуропалық және латынамерикалық билер кірді, сонымен қатар кеңестік бағдарламаның билері де болды. Ұжым сайыстарға қатысумен қатар, әртүрлі конференциялар мен сайлаулардың, Коммунистік партия съездерінің және теледидар бағдарламаларының жұмысына белсенді қатысты [10].

1982 жылдан бастап қалалық Пионерлер мен оқушылар сарайында жыл сайынғы дәстүрлі «Көктем ырғағы», «Қысқы армандар», «Күзгі марафон», «Би рингі», «Бақытты балалық шақ» конкурстары

өткізіліп келеді. Бұл жарыстарға бишілер Қазақстан қалаларынан ғана емес, Ресейден, Қырғызстаннан және Өзбекстаннан да қатысты. 1988 жылы «Радуга» спорттық-би клубы спорттық-бал билері бойынша ашық чемпионат өткізді.

Хореографиялық ұжымда оқу процесі білім беру және тәрбие жұмыстарынан тұрады [11], осы міндеттерді тиімді шешу үшін В.В. Евсеева - Илья Данилов, Александр Лебедев, Сергей Рюпин, Елена Хворова, Ирина Соломатина, Александр, Елена мен Евгений Саватиндер, Ольга, Юлия және Евгений Бережнойлар сияқты жетекші ресейлік мұғалімдерді дәріс беруге шақырады.

Валентина Васильевна Евсееваның шәкірттері арасында жетекші бишілер мен жаттықтырушылар, мысалы: Максим Якуба, Елена Глыбовская, Ровальд Нагаев, Темірлан және Данияр Атарбаевтар, Максим Аксенов, Анна Григорьева, Елена Воронова, Камаль Бердиев, Светлана Маливанова, Әлібек Исалиев, Наталья Меньшикова, Хамит Бекежанов. Оксана Лебедева - Германиядағы Франко Формикамен жұптасқан, кәсіпқойлар арасындағы 2010 жылғы Латын Америкасы билері бойынша әлем чемпионатының қола жүлдегері [12].

Қорытынды. Осылайша, осы уақыт аралығында республикада бал билері белсенді дамып келеді. КСРО-да, оның ішінде Қазақстанда да ұйымдық құрылым қалыптасуда. Кенес билері міндетті түрде бал билері бағдарламасынан шығарылады.

Пайдаланылған әдеби қайнар көздер тізімі

- [1] Ключникова Е.А. Немного истории /Танго. – 2003. – №1. – с. 3.
- [2] Стриганов В.М., Уральская В.И. Современный бальный танец. – М.: Просвещение, 1977. – 327 с.
- [3] Николаева Л.А. Развитие педагогических идей выдающихся хореографов Казахстана (1933-1993 гг): Автореф... к.п.н.: 13.00.01. – Алматы: КазНАИ им. Т.Жургенова, 2009. – 27 с.
- [4] Ключникова Е.А. Немного истории /Танго. – 2007. – №5. – с. 3.
- [5] Акуленок С.В. из главы книги «Кто есть кто?» Выпуск 5, Т.2, 2003 М.: Межд.объедн.биограф центр, www.rts.ru (дата обращения: 20.10.2018).
- [6] Исалиев А.Т. История спортивного бального танца. – Алматы: Goodprint, 2012. – 151 с.
- [7] Ключникова Е.А. Немного истории /Танго. – 2008. – №6. – с. 3.

- [8] Говард Г. Техника европейских танцев (пер. с англ. Белгородский А.) – М.: Артис, 2003. – 256 с.
[9] Powers R., Enge N., Enge M. «Cross-Step Waltz: A Dancer's Guide». – London: Redowa Press, 2019. – 236 p.
[10] Лэрд У. Техника латиноамериканских танцев, часть первая, Румба, Самба (пер. с англ. Белгородский А.) – М.: Артис, 2003. – 178 с.
[11] Кусанова А.Е. Хореографиядағы оқу үдерісі /Педагогика және психология. – 2017. – №2(31). – С.100.
[12] Официальный сайт Ассоциации федераций спортивного танца Республики Казахстан www.fstrk.kz. (дата обращения 12.02.2019).

References

- [1] Klyuchnikova E.A. Nemnogo istorii /Tango. – 2003. – №1. – с. 3.
[2] Striganov V.M., Ural'skaya V.I. Sovremenniy bal'nyi tanec. – М.: Prosveshchenie, 1977. – 327s.
[3] Nikolaeva L.A. Razvitie pedagogicheskikh idej vydayushchihsya horeografov Kazahstana (1933-1993 gg): Avtoreferat...k.p.n.: 13.00.01. – Almaty: KazNAI im. T.ZHurganova, 2009. – 27 s.
[4] Klyuchnikova E.A. Nemnogo istorii /Tango. – 2007. – №5. – с. 3.
[5] Akulenok S.V. iz glavy knigi «Kto est' kto?» Vypusk 5, T.2, 2003 – М.: Mezhd.ob`dn.biograf centr, www.rts.ru (data obrashcheniya: 20.10.2018).
[6] Isaliev A.T. Istoriya sportivnogo bal'nogo tanca. – Almaty: Goodprint, 2012. – 151 s.
[7] Klyuchnikova E.A. Nemnogo istorii /Tango. – 2008. – №6. – с. 3.
[8] Govard G. Tehnika evropejskikh tancev (per. s angl. Belogorodskii A.) – М.: Artis, 2003. – 256 s.
[9] Powers R., Enge N., Enge M. «Cross-Step Waltz: A Dancer's Guide». – London: Redowa Press, 2019. – 236 p.
[10] Le'rd U. Tehnika latinoamerikanskikh tancev, chast' pervaya, Rumba, Samba (per. s angl. Belogorodskii A.) – М.: Artis, 2003. – 178 s.
[11] Kusanova A.E. Horeografiyadagy oku uderisi /Pedagogika zhane psihologiya. – 2017. – №2(31). – с.100.
[12] Oficial'nyi sajt Associacii federacii sportivnogo tanca Respubliki Kazahstan www.fstrk.kz. (data obrashcheniya: 12.02.2019).

**Основные этапы и тенденции развития спортивно-бального танца в
Республике Казахстан (период 1968-1988 гг.)**

А.Т. Исалиев¹, А.Б. Абакаева¹, А.Н. Карымбаева¹

¹Казахская национальная академия искусств имени Т.К. Жургенова (Алматы, Казахстан)

Аннотация

В статье описаны основные этапы и тенденции развития спортивно-бальных танцев в Республике Казахстан. Способ изложения данных избран хронологический, поскольку он позволяет проследить динамику процесса развития и формирования педагогической деятельности тренеров спортивно-бального танца. Приведены два основных этапа становления и развития отечественных спортивно-бальных танцев. Описан вклад таких деятелей, как Леонид Петрович Векшин, Валентина Васильевна Евсеева, Валерий Валентинович Анцышкин, в развитие спортивно-бальных танцев в Республике. Были установлены первые школы по европейским и латиноамериканским танцам, танцевально-спортивные клубы в нашей стране, а также первые соревнования по данным танцам. Приведены имена зарубежных специалистов, помогавших развитию спортивных танцев в Казахстане. Описаны трудности, с которыми пришлось встретиться спортивно-бальным танцам в период существования СССР. Приведены сведения о становлении танцевально-спортивного клуба «Радуга».

Ключевые слова: спортивно-бальный танец; хореография; этап; танцевально-спортивный клуб; «Радуга».

**The main stages and trends in the development of sports ballroom dance in the
Republic of Kazakhstan (period 1968-1988)**

A.T. Isaliyev¹, A.B. Abakaeva¹, A.N. Karymbaeva¹

¹Kazakh national academy of arts named T.K. Zhurgenov (Almaty, Kazakhstan)

Abstract

The article describes the main stages and trends in the development of sports ballroom dancing in the Republic of Kazakhstan. The method of data presentation was chosen chronological, since it allows us to trace the dynamics of the process of development and formation of the pedagogical activity of trainers of ballroom dance. Two main stages of the formation and development of domestic sports ballroom dancing are given. The contribution of such figures as Leonid Petrovich Vekshin, Valentina Vasilyevna Evseeva, Valery Valentinovich Antsyshkin to the development of sports and ballroom dancing in the Republic is described. The first schools for European and Latin American dances, dance-sport clubs in our country, as well as the first competitions in these dances were established. The names of foreign experts who helped the development of sports dancing in Kazakhstan are given. The difficulties with which ballroom dancing was encountered during the existence of the USSR are described. The information on the formation of the dance-sport club «Raduga».

Keywords: sports ballroom dance; choreography; stage; dance-sport club; «Raduga».

Редакцияға 08.04.2020 қабылданды.